

Sygnatura akt III C 1394/19

POSTANOWIENIE

S., dnia 28 marca 2021 r.

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie III Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Asesor sądowy Alicja Przybylska

po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2021 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko D. B.

o zapłatę

postanawia:

1. oddalić wniosek o podjęcie zawieszzonego postępowania,
2. oddalić wniosek o ustanowienie kuratora dla pozwanej D. B., której miejsce pobytu nie jest znane.

Sygnatura akt III C 1394/19

S., dnia 28 marca 2021 r.

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować.
2. Odpis postanowienia doręczyć:
 - pełnomocnikowi powódki z pouczeniem o zażaleniu pionowym na pkt 1 postanowienia,
 - pozwanej, poprzez wywieszenie w budynku Sądu na okres 30 dni, z pouczeniem o zażaleniu pionowym na pkt 1 postanowienia.
3. Postanowienie z dnia 20 grudnia 2020 roku prawomocne z dniem 23 lutego 2021 roku.
4. Na podstawie przepisu art. 84 ust. 1 w zw. z art. 80 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych zwrócić powodowi (...) Bankowi SA w W. kwotę 360 złotych tytułem niewykorzystanej zaliczki na poczet wynagrodzenia kuratora, dla pozwanej, której miejsce pobytu nie jest znane.
5. Doręczyć pełnomocnikowi powoda odpis zarządzenia pkt 4.
6. Wykonać w terminie 7 dni.
7. Przedłożyć z wpływem lub za 45 dni – z postanowieniem zdjętym z tablicy.

Sygnatura akt III C 1394/19

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 27 maja 2019 roku Bank (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanej D. B. kwoty 3.244,05 zł wraz z odsetkami w wysokości czterokrotności stopy procentowej kredytu lombardowego NBP, ale nie wyższymi niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie, liczonymi od kwoty 2.680,42 zł od dnia 20 maja 2019 roku do dnia zapłaty. Z uwagi na brak możliwości ustalenia miejsca zamieszkania pozwanej, powódka wniosła o ustanowienie kuratora dla strony nieznanej z miejsca pobytu.

W dniu 18 czerwca 2019 roku zarządzono podjęcie próby doręczenia pozwanej odpisu pozwu na adres wskazany w pozwie. Przesyłka powróciła nie podjęta w terminie.

Zarządzeniem z dnia 28 września 2019 roku wezwano pełnomocnika powódki do uiszczenia kwoty 360 zł na poczet wynagrodzenia kuratora, w terminie 7 dni, pod rygorem odmowy ustanowienia kuratora. Strona powodowa uiszczyła zaliczkę.

Z uwagi na zmianę przepisów ustawy Kodeks postępowania cywilnego z dniem 7 listopada 2019 roku, zarządzeniem z dnia 17 lutego 2020 roku przesłano pełnomocnikowi powódki odpis pozwu wraz z załącznikami oraz z pouczeniami, celem ich doręczenia pozwanej za pośrednictwem komornika i złożenia w terminie 2 miesięcy potwierdzenia doręczenia pism za pośrednictwem komornika albo wskazania aktualnego adresu pozwanej bądź dowodu, że pozwana przebywa pod adresem wskazanym w pozwie, pod rygorem zawieszenia postępowania.

Odpis w/w zarządzenia pełnomocnik powódki odebrał w dniu 24 marca 2020 roku.

Termin na wykonanie zobowiązania uległ zawieszeniu z dniem 31 marca 2020 roku, a następnie wznowił swój bieg w dniu 24 maja 2020 roku, w związku z treścią przepisów ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz jej zmianami.

Pełnomocnik powódki nie wykonał zobowiązania.

W związku z tym postanowieniem z dnia 20 sierpnia 2020 roku Sąd na podstawie art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c. zawiesił postępowanie w sprawie. Jednocześnie poinformowano pełnomocnika powódki, że wniosek o ustanowienie kuratora zawarty w pozwie nie może być rozpoznany bez uprzedniego wyczerpania trybu z art. 139 [1] k.p.c. Jego rozpoznanie jest możliwe po bezskutecznym wyczerpaniu procedury doręczenia komorniczego.

Odpis w/w postanowienia i informacji doręczono pełnomocnikowi powódki w dniu 20 października 2020 roku.

Postanowieniem z dnia 20 grudnia 2020 roku Sąd umorzył postępowanie w sprawie, albowiem upłynął termin 3 – miesięczny od dnia wydania postanowienia, na złożenie wniosku o podjęcie postępowania przez stronę.

Odpis w/w postanowienia został doręczony pełnomocnikowi powódki w dniu 19 stycznia 2021 roku.

Pismem nadanym w placówce pocztowej dnia 23 grudnia 2020 roku pełnomocnik powódki wniósł o podjęcie zawieszono postępowania oraz ustanowienie kuratora dla nieznanej z miejsca pobytu pozwanej.

W uzasadnieniu pisma wskazano, że w toku prowadzonych przez komornika czynności zmierzających do dostarczenia korespondencji w trybie art. 139 [1] k.p.c. ustalono, że pozwana

nie przebywa pod adresem wskazanym w treści pozwu. W związku z tym powód złożył wniosek o ustalenie aktualnego adresu miejsca zamieszkania strony pozwanej.

Postanowieniem z dnia 28 marca 2021 roku Sąd oddalił wniosek o podjęcie zawieszono postępowania oraz o ustanowienie kuratora dla pozwanej D. B., której miejsce pobytu nie jest znane.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Na wstępie wskazać należało, że w sprawie znajdowały zastosowanie przepisy kodeksu postępowania cywilnego w brzmieniu po nowelizacji z dnia 7 listopada 2019 r. – zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy z 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1469).

Zgodnie z treścią art. 182 § 1 pkt 1) k.p.c. sąd umarza postępowanie zawieszono z przyczyn wskazanych w art. 177 § 1 pkt 5 i 6, jeżeli wniosek o podjęcie postępowania nie został zgłoszony w ciągu trzech miesięcy od daty postanowienia o zawieszeniu postępowania.

W świetle treści cytowanego przepisu art. 182 § 1 k.p.c., przyczyny umorzenia zawieszono postępowania są następujące: brak wniosku o podjęcie postępowania i upływ określonego w tym przepisie czasu. Przy czym przesłanki te muszą być spełnione kumulatywnie, a Sąd nie może w oderwaniu od nich samodzielnie podejmować czynności. Termin, w którym winien wpłynąć wniosek o podjęcie zawieszono postępowania liczy się natomiast od daty wydania postanowienia o zawieszeniu postępowania, a nie od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 1974 r., III PRN 45/74, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 2015 roku, sygn. akt III CZP 74/15, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 września 2017 roku, sygn. akt I PZ 9/17). Zgłoszenie wniosku o podjęcie zawieszono postępowania po upływie terminu wskazanego w art. 182 § 1 k.p.c. uznać zatem należało za bezskuteczne (art. 167 k.p.c.). Wniosek o podjęcie zawieszono postępowania złożony po upływie 3 miesięcy od daty wydania postanowienia nie może zapobiec umorzeniu postępowania, niezależnie do tego, czy postanowienie w przedmiocie umorzenia postępowania zostało już wydane.

W sprawie niniejszej postanowienie o zawieszeniu postępowania zapadło w dniu 20 sierpnia 2020 roku, w związku z czym wniosek o jego podjęcie należało złożyć najpóźniej do dnia 20 listopada 2020 roku. Pełnomocnik powódki złożył wniosek o podjęcie postępowania w dniu 23 grudnia 2020 roku, tak więc po upływie 3 – miesięcznego terminu. Jeszcze przed złożeniem w/w pisma Sąd, w dniu 20 grudnia 2020 roku umorzył postępowanie w sprawie, a odpis postanowienia w tym przedmiocie został doręczony pełnomocnikowi powódki w dniu 19 stycznia 2021 roku. Postanowienie o umorzeniu postępowania uprawomocniło się.

Mając na uwadze wszystkie wskazane powyżej okoliczności Sąd postanowieniem z dnia 28 marca 2021 roku oddalił wniosek o podjęcie zawieszono postępowania oraz o ustanowienie kuratora dla pozwanej, której miejsce pobytu nie jest znane.

N. od powyższego zaznaczenia wymaga, że nawet w sytuacji złożenia wniosku o podjęcie postępowania w terminie ustawowym, w ocenie Sądu wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią (...) k.p.c. jeżeli pozwany, pomimo powtórzenia zawiadomienia zgodnie z art. 139 § 1 zdanie drugie, nie odebrał pozwu lub innego pisma procesowego wywołującego potrzebę podjęcia obrony jego praw, a w sprawie nie doręczono mu wcześniej żadnego pisma w sposób przewidziany w artykułach poprzedzających i nie ma zastosowania art. 139 § 2-3¹ lub inny przepis szczególny przewidujący skutek doręczenia, przewodniczący zawiadamia o tym powoda, przesyłając mu przy tym odpis pisma dla pozwanego i zobowiązując do doręczenia tego pisma pozwanemu za pośrednictwem komornika (§ 1). Powód w terminie dwóch miesięcy od daty doręczenia mu zobowiązania, o którym mowa w § 1, składa do akt potwierdzenie doręczenia pisma pozwanemu za pośrednictwem komornika albo zwraca pismo i wskazuje aktualny adres pozwanego lub dowód, że pozwany przebywa pod adresem wskazanym w pozwie. Po bezskutecznym upływie terminu stosuje się przepis art. 177 § 1 pkt 6 (§ 2).

Strona powodowa celem wykonania zobowiązania nałożonego w trybie art. 139 [1] k.p.c. może:

- 1) złożyć potwierdzenie doręczenia pisma pozwanemu za pośrednictwem komornika,
- 2) zwrócić pismo i wskazać aktualny adres pozwanego,
- 3) wskazać dowód, że pozwany przebywa pod adresem wskazanym w pozwie.

W sprawie niniejszej żadna z tych okoliczności nie miała miejsca, albowiem w toku prowadzonych czynności w sprawie o sygn. akt Kmn 42/20 komornik nie doręczył korespondencji pozwanej, a z uzyskanych informacji wynikało, że pozwana nie zamieszkuje już pod adresem wskazanym w pozwie. W treści wniosku pełnomocnik powódki wskazał, że w wyniku przeprowadzonych czynności komornik nie ustalił aktualnego adresu pobytu strony pozwanej. Pełnomocnik powódki wniósł o ustanowienie kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu.

Na podstawie art. 143 k.p.c. jeżeli stronie, której miejsce pobytu nie jest znane, ma być doręczony pozew lub inne pismo procesowe wywołujące potrzebę podjęcia obrony jej praw, doręczenie może do chwili zgłoszenia się strony albo jej przedstawiciela lub pełnomocnika nastąpić tylko do rąk kuratora ustanowionego na wniosek osoby zainteresowanej przez sąd orzekający. W myśl art. 144 k.p.c. przewodniczący ustanowi kuratora, jeżeli wnioskodawca uprawdopodobni, że miejsce pobytu strony nie jest znane. W sprawach o roszczenia alimentacyjne, jak również w sprawach o ustalenie pochodzenia dziecka i o związane z tym roszczenia, przewodniczący przed ustanowieniem kuratora przeprowadzi stosowne dochodzenie w celu ustalenia miejsca zamieszkania lub pobytu pozwanego (§ 1). O ustanowieniu kuratora przewodniczący ogłosi publicznie w budynku sądowym i lokalu wójta (burmistrza, prezydenta miasta), w sprawach zaś większej wagi, gdy uzna to za potrzebne, także w prasie (§ 2). Z chwilą doręczenia pisma kuratorowi doręczenie staje się skuteczne. Sąd może jednak uzależnić skuteczność doręczenia od upływu oznaczonego terminu od chwili wywieszenia obwieszczenia w budynku sądowym (§ 3). Czynności określone w § 1-3 może wykonywać także referendarz sądowy (§ 4).

Z treści przepisu art. 144 k.p.c. wynika, iż przesłanką warunkującą ustanowienie kuratora dla osoby nieznanego z miejsca pobytu jest uprawdopodobnienie, że miejsce pobytu strony nie jest znane. Jak wskazał Sąd Najwyższy w treści wyroku z dnia 30 czerwca 1997 roku, sygn. akt II CKU 71/97 uprawdopodobnienie, że miejsce pobytu strony jest nieznanne, stanowi podstawowy warunek ustanowienia kuratora. Wynika to wyraźnie z art. 144 § 1 k.p.c. Zdanie pierwsze tego przepisu brzmi: "Przewodniczący ustanowi kuratora, jeżeli wnioskodawca uprawdopodobni, że miejsce pobytu strony nie jest znane". Nie można uznawać za uprawdopodobnienie samego twierdzenia strony, że nie zna aktualnego miejsca zamieszkania (pobytu) strony przeciwnej. W praktyce sądowej przesłanki ustanowienia kuratora dowodzone są przy pomocy takich dokumentów, jak: pisemne informacje biur adresowych lub organów ewidencji ludności. Trafnie także w literaturze podmiotu podnosi się, że wobec praktycznie nieograniczonej możliwości korzystania z wyjazdów i okresowych pobytów za granicą należy – odpowiednio – zaostrzyć kryteria oceny, czy doszło do uprawdopodobnienia. W miarę potrzeby, i dla zapobieżenia ewentualnym nadużyciom, należałoby przesłuchać na tę okoliczność w trybie art. 299 k.p.c. przeciwnika strony, dla której ma być ustanowiony kurator, domowników, sąsiadów, właściciela lub administratora domu itp. Samo zwrócenie się przez Sąd do Posterunku Policji, który przytoczył dane przez powódkę znane i w jej pismach do Sądu orzekającego przedstawione, nie może stanowić wypełnienia wymagania przewidzianego w art. 144 § 1 zdanie 1 k.p.c.

W ocenie Sądu wnioskodawca – powód nie zdołał uprawdopodobnić, że miejsce pobytu pozwanej nie jest znane. Jak bowiem wynika z treści art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 22 marca 2018 roku o komornikach sądowych komornik poza zadaniami określonymi w ust. 3, wykonuje następujące czynności: na zlecenie sądu albo wnioski powoda zobowiązanego przez sąd na podstawie art. 139¹ § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego – osobiście doręcza bezpośrednio adresatowi zawiadomienia sądowe, pisma procesowe oraz inne dokumenty sądowe za potwierdzeniem odbioru i oznaczeniem daty, albo stwierdza, że adresat pod podanym adresem nie zamieszkuje (pkt 1); na zlecenie podmiotu, o którym mowa w pkt 1, podejmuje czynności zmierzające do ustalenia aktualnego adresu zamieszkania adresata (pkt 1a); sporządza protokół stanu faktycznego (pkt 2); na

wniosek organizatora licytacji – sprawuje urzędowy nadzór nad dobrowolnymi publicznymi licytacjami, z przybiciem najniższej lub najwyższej oferty (pkt 3). Z przedłożonych do wniosku z dnia 23 grudnia 2020 roku dokumentów nie wynika, aby powódka zlecała komornikowi poszukiwanie aktualnego adresu miejsca zamieszkania pozwanej. Nie wynika to także z postanowienia z dnia 3 listopada 2020 roku o ustaleniu kosztów postępowania, wydanego w sprawie o sygn. akt Kmn 42/20. W jego treści wskazano na koszty w łącznej wysokości 72,10 zł, w tym 60 zł tytułem opłaty od zlecenia sądu albo wniosku powoda o bezpośrednie i osobiste doręczenie pism (art. 41.1.) oraz 12,10 zł tytułem kosztów doręczenia korespondencji (art. 6.8). Zgodnie natomiast z treścią art. 41 ustawy z dnia 28 lutego 2018 roku o kosztach komorniczych opłata stała od zlecenia sądu albo wniosku powoda o bezpośrednie i osobiste doręczenie pism w sposób przewidziany w art. 3 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 121 i 288) wynosi 60 złotych. Opłatę pobiera się za doręczenie na jeden adres oznaczonego pisma w sprawie, niezależnie od liczby adresatów tego pisma tam zamieszkałych i liczby podjętych prób doręczenia (ust. 1). Opłata stała od wniosku o podjęcie czynności zmierzających do ustalenia aktualnego adresu zamieszkania adresata, o których mowa w art. 3 ust. 4 pkt 1a ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych, wynosi 40 złotych (ust. 2).

W ocenie Sądu na gruncie obecnie obowiązującego stanu prawnego ustanowienie kuratora dla strony nieznannej z miejsca pobytu musi zostać poprzedzone wyczerpaniem trybu z art. 139 [1] k.p.c. Jakkolwiek ustawodawca nie wskazał w jakiej relacji pozostaje treść w/w norm z treścią art. 143 i 144 k.p.c., to jednak uzasadnione i zgodne z założeniami ustawy nowelizującej wydaje się w pierwszej kolejności podjęcie próby doręczenia komorniczego, aby następnie rozważyć ustanowienie kuratora dla strony. Jest to o tyle zasadne, że już w toku rozpytania mieszkańców lub sąsiadów komornik może uzyskać informacje o aktualnym adresie miejsca zamieszkania strony, co pozwoli na jej prawidłowe zawiadomienie o prowadzonym postępowaniu. Dla uprawdopodobnienia okoliczności z art. 144 k.p.c. stronie przysługuje nadto instrument wskazany w treści art. 3 ust. 4 pkt 1a ustawy z dnia 22 marca 2018 roku o komornikach sądowych, zgodnie z którym komornik na zlecenie Sądu albo powoda podejmuje czynności zmierzające do ustalenia aktualnego adresu zamieszkania adresata. Jak wynika z załączonych do pisma z dnia 22 grudnia 2020 roku dokumentów inicjatywy takiej nie wykazała strona powodowa. Powyższych okoliczności nie mógł zmieniać fakt, że pełnomocnik powódki w treści pozwu wniosł o wystąpienie przez Sąd do szeregu instytucji celem ustalenia miejsca pobytu strony, albowiem takie czynności upoważniony jest aktualnie wykonać komornik na zlecenie powoda.

Sygn. akt III C 1394/19

S., dnia 28 maja 2021 roku

ZARZĄDZENIE

1. odnotować,
2. wpiąć do akt wydruk ze strony śledzenia przesyłek,
3. brak potwierdzenia odbioru przez pełnomocnika powódki odpis postanowienia z dnia 28 marca 2021 roku. Zarządzenie w przedmiocie doręczenia wykonano w dniu 10 maja 2021 roku. Wniosek o uzasadnienie został nadany w placówce pocztowej w dniu 21 maja 2021 roku. Jak wynika z poczynionych ustaleń pełnomocnik powódki otrzymał odpis postanowienia w dniu 17 maja 2021 roku;
4. odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powódki;
5. reklamować przesyłkę (numer (...)) – brak potwierdzenia odbioru korespondencji.